

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет мистецтв
Кафедра образотворчого мистецтва

«Допущено до захисту»

Завідувач кафедри

_____ Руслан Пильнік

« ____ » _____ 2024 р.

Реєстраційний № ____

« ____ » _____ 2024 р.

РОЗРОБКА ДЕКОРАТИВНОГО ОЗДОБЛЕННЯ ОДЯГУ

Кваліфікаційна робота
студентки групи ЗОМ-20
ступінь вищої освіти бакалавр
спеціальності 014.12 Середня освіта
(Образотворче мистецтво)

Печеної Дар'ї Анатоліївни

Керівник: старший викладач

Балюк Лариса Вікторівна

Оцінка:

Національна шкала _____

Шкала ECTS ____ Кількість балів ____

Голова ЕК _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени ЕК _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

_____

(підпис) (прізвище, ініціали)

_____

(підпис) (прізвище, ініціали)

ЗАПЕВНЕННЯ

Я, Печена Дар'я Анатоліївна, розумію і підтримую політику Криворізького державного педагогічного університету з академічної доброчесності. Запевняю, що кваліфікаційна робота «Розробка декоративного оздоблення одягу» виконана самостійно, не містить академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Я не надавала і не одержувала недозволену допомогу під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають покликання на відповідне джерело. Із чинним Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах здобувачів вищої освіти Криворізького державного педагогічного університету ознайомена. Чітко усвідомлюю, що в разі виявлення у кваліфікаційній роботі порушення академічної доброчесності робота не допускається до захисту або оцінюється незадовільно.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ ДЕКОРАТИВНОГО ОЗДОБЛЕННЯ ОДЯГУ	6
1.1. Історичний огляд розвитку декоративного оздоблення в одязі	7
1.2. Сучасні тенденції в декоративному оздобленні одягу	12
Висновки до розділу 1.	16
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА РОЗРОБКИ ДЕКОРАТИВНОГО ОЗДОБЛЕННЯ ОДЯГУ	17
2.1. Зародження ідеї декорування та розпису , пошук художньо-образного рішення	17
2.2. Вибір одягу, особливості побудови композиції, пошук ідей в декоруванні	18
Висновки до розділу 2	22
ВИСНОВКИ	24
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	25
ДОДАТКИ	27
Додаток А	27
Додаток Б	33

ВСТУП

Актуальність дослідження. За останні роки спостерігається зростаючий інтерес до індивідуального стилю та самовираження через одяг. Декоративне оздоблення одягу відіграє важливу роль у створенні унікального зовнішнього вигляду та відображенні особистого стилю та смаку. Зокрема, у зв'язку зі зростанням популярності ручної праці, DIY-проектів та еко-моди, дослідження розробки декоративного оздоблення одягу стає особливо актуальним.

Поряд зі зростанням інтересу споживачів до унікальності та індивідуальності, збільшується попит на товари з унікальними деталями та особливим дизайном. Таким чином, дослідження розробки декоративного оздоблення одягу має великий практичний потенціал для дизайнерів, виробників одягу та ремісників. Воно дозволить розширити асортимент товарів, задовольнити потреби споживачів у неповторних речах та сприяти розвитку креативності та мистецтва.

Мета дослідження: Розробка сучасного образу з етнічним стилем , поглиблення в українську культуру та стиль.

Завдання дослідження:

1. Аналіз та огляд літератури сучасного оздоблення одягу .
2. Вивчення методів та технік декорування, включаючи ручну роботу та використання спеціальних технологій.
3. Експериментальне дослідження різних матеріалів для декоративних елементів та їх вплив на зовнішній вигляд і якість одягу.
4. Розробка та виготовлення прототипів декоративних елементів для різних типів одягу. Оцінка ефективності та естетичної привабливості розроблених декоративних рішень.

Об'єкт дослідження: Декоративне оздоблення одягу.

Предмет дослідження: Методи, техніки та матеріали, використовувані для розробки та виготовлення декоративних елементів для одягу.

Методи дослідження - індукція, аналіз, спостереження, моделювання, формалізація.

Практичне значення роботи. Декоративне оздоблення додає унікальності та привабливості виробам, підвищуючи їх естетичну цінність. Це дозволяє створювати унікальні та впізнавані моделі, що відповідають сучасним тенденціям моди. Завдяки використанню оригінальних декоративних елементів одяг може виділятися серед конкурентів. Це важливо для брендів, які прагнуть зайняти нішу в модній індустрії та залучити нових клієнтів.

Розробка декоративних елементів дозволяє створювати індивідуальні замовлення, враховуючи особисті уподобання клієнтів. Це підвищує рівень задоволеності споживачів і стимулює повторні покупки. Якісне декоративне оздоблення може значно підвищити ринкову вартість виробу. Це важливо для формування преміум-сегменту в асортименті компанії. Завдяки різноманітним варіантам декоративного оздоблення можливо розширювати асортимент продукції, створюючи колекції з різноманітними стилями та дизайнами. Практичне значення також може використовуватись на уроках образотворчого мистецтва це допоможе розвинути світогляд не тільки про творчою роботу а й про українську культуру.

Структура кваліфікаційної роботи – робота складається зі вступу, двох розділів, висновку та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗБОРКИ ДЕКОРАТИВНОГО ОЗДОБЛЕННЯ ОДЯГУ

1.1 Історичний огляд розвитку декоративного оздоблення в одязі

Оформлення одягу - один із елементів, який додається до одягу, враховуючи тип, призначення виробу, сезон, тенденції моди та інше. Оформлення повинно доповнювати та прикрашати виріб. У історії моди були часи, коли оформлення відіграло головну роль у створенні образу, а форма одягу була лише допоміжним елементом. Оформлення - це спосіб прикрашання або доповнення одягу, яке визначає його призначення та стиль [2].

Декор (від фр. "декор") - це система декоративних елементів у архітектурі та дизайні. У моді декор означає прикрасу та художнє оформлення одягу за допомогою мистецьких, зокрема орнаментальних, мотивів, таких як вишивка, друк, стрази та інше. Сучасний декор включає стрази, бісер, пайєтки та інші елементи, які можна пришити або приклеїти до одягу, а також аксесуари [1]. Декорація збагачує художній образ одягу, відповідає сучасним модним тенденціям та, як правило, має не лише естетичне значення. Деякі види декору мають і декоративну, і конструктивну функції, інші - декоративну та практичну.

Для декорування одягу використовують різноманітні матеріали, такі як тканини, хутро, шкіра, фурнітура, мереживо, кисті, бахрома та інше. Декор може включати вишивку різними матеріалами, аплікації, нанесення відмінного кольору чи текстури тканини, а також використання різних декоративних елементів. Декоративне оформлення важливо для зовнішнього вигляду одягу та його сприйняття. При виборі виду декору враховуються принципи нюансу, тотожності та контрасту, а також поєднання різних стилів. Дизайнер зазвичай відповідає за вибір оформлення, враховуючи стиль та особливості виробу [1].

Декоративне оформлення належить до композиційних елементів одягу, які можуть підкреслювати форму виробу, розділяти його на частини, об'єднувати їх, або організовувати зоровий рух на поверхні. Оформлення також збагачує

художній образ одягу. Використання декору може бути місцевим (на рукавах, уздовж країв, навколо комірця, на поясі, на талії і т.д.) або загальним (комбінація кількох місцевих елементів у одній моделі). Оздоблення може бути постійним (вишивка, кант, аплікація, гудзики і т.д.) і знімним (коміри, манжети, пояси, банти, квіти і т.д.). При знімному оздобленні один і той самий костюм може мати різні стилі. Існує кілька класифікацій оздоблення у модному одязі. Розглянемо кілька з них [5].

Види оздоблення можна розділити на такі групи:

- Виконані прямо на поверхні деталей одягу (рельєфні шви, декоративні стежки, складки, драпірування, аплікація, вишивка, мереживо, стрічки, бахрома, бісер, каміння);

- Виконані з тканини виробу або оздоблювальної тканини, яка використовується як елемент дизайну та надає об'єму (оборки, волани, рюші, буфи, бейки, канти і т.д.);

- Знімні деталі (коміри, краватки, манжети, банти, квіти тощо);

- Виконані на деталях (кокетки, складки, машинні шви, клапани, хлястики);

- Додаткові елементи - виконані з інших матеріалів (шкіра, замша, хутро, трикотаж і т.д.); фурнітура (гудзики, пряжки, блискавки і т.д.); друковані малюнки: графіті, квіти і т.д.

- Росписи прямо на одязі . Або навіть створення цілих образів ;

Існує інша класифікація сучасного оздоблення в одязі. До цієї класифікації входять такі елементи як тканина (комбінація тканин різних кольорів або фактур), вишивка (ручна або машинна, різні матеріали, включаючи нитки, бісер, стеклярус, перли, пайєтки), фурнітура (різноманітні гудзики, гачки, застібки), машинні стежки, трикотаж (акцентні деталі на виробі), хутро (синтетичне або натуральне), китиці, бахрома, мереживо, мережка, квіти (синтетичні або природні) і стрічки (матові або блискучі).

На сьогоднішній день існує розмаїття способів прикраси одягу, які різняться за формою, методом виготовлення та матеріалом. За даними археологічних досліджень, оздоблення тіла як форма самовираження з'явилася задовго до появи одягу. Первісні люди використовували різноманітні матеріали, такі як кістки, зуби тварин, пір'я птахів, для прикрас та оберегів [13].

З розвитком людства і винаходом ткацтва, мотиви оздоблення перенесли на тканину, зберігаючи свою унікальність. І якщо десятки тисяч років тому одяг виготовляли з природних матеріалів, таких як шкіра та трава, то з часом люди навчилися працювати зі шерстю, льоном та іншими тканинами, створюючи більш комфортні та стильні речі. З появою ткацтва, магичні мотиви та орнаменти були відтворені на тканинах. Хоча перші малюнки мали простий характер, з часом вони стали більш складними та вишуканими, що можна побачити в національних костюмах різних народів [13].

Аналіз історичних джерел показує, що одним з найдавніших способів декорування тканин було за допомогою фарбування. Різні народи мали свої техніки малювання на тканинах. У Китаї, наприклад, вони використовували пензлик, а в Північній Африці - метод вузлів. Перші згадки про нанесення малюнка на тканину за допомогою штампів відносяться до 6000-6500 років до н.е. У країнах Близького Сходу такий метод декорування тканин використовується і досі. В Індії розвинулася техніка резервного друку на тканинах, а в країнах Південно-Східної Азії - холодний і гарячий батик. Ці методи оформлення тканин залишаються популярними і в сучасному дизайні одягу.

З появою голки набуло популярності оздоблення одягу вишивкою. Протягом тисяч років людство винайшло різноманітні техніки та матеріали для цього мистецтва. Вишивка стала поширеною у всьому світі, існують приклади ранніх вишитих робіт, знайдених в Китаї, які датуються V-III століттям до нашої ери. Поява вишивки пов'язана з використанням стібка на одязі зі шкір тварин, які зшивалися кольоровими волокнами чи смужками шкіри, утворюючи прості

візерунки. Винайдена кістяна голка з раннього палеоліту, а спеціальна вишивальна голка виявлена в археологічних розкопках Мікен [13].

З появою ткацтва, вишивку почали використовувати для прикрашання тканин. Це мистецтво зустрічається у костюмах різних народів світу і відрізняється надзвичайною різноманітністю технік та вживаних матеріалів. У різних країнах, таких як Стародавня Вавилон, Греція, Рим, Китай, Індія та Іран, вишивка досягла високого художнього рівня ще в I тисячолітті до нашої ери. Наприклад, вишивка бісером з'явилася в Єгипті близько 3 тисяч років до нашої ери.

У Стародавньому Єгипті розшивали лляні тканини блискучими намистинами та золотими пластинками. У Китаї використовували вишивку шовковими нитками на тонких тканинах. У різних країнах також розвивалися власні техніки вишивки, такі як гаптування, сутажна вишивка та ажурна вишивка. Це мистецтво стало популярним не лише в одязі, а й у декоративному текстилі, ставши предметом навчання в жіночих школах по всій Європі в кінці XIX - початку XX століття.

Мереживо - це одна з найдавніших технік ажурної вишивки. У часи Відродження воно стало альтернативою дорогоцінним мережевам за ціною та швидкістю виготовлення. Його використовували для оздоблення різних предметів, включаючи одяг - коміри, манжети та нижні краї виробів, а також постільну і столову білизну. Об'ємна вишивка вперше з'явилася в Англії у другій половині XVII століття. У XVI столітті англійське мистецтво вишивки використовувалося в основному для оздоблення церковного одягу та ікон. Проте, після реформації, коли розкіш стала неприпустимою для церковників, вона перейшла в світське життя, що сприяло розвитку творчості. З'явилися нові техніки, серед яких і об'ємна вишивка. Англійські майстрині намагалися знайти прості способи створення об'ємних квітів. Одним з інших видів оздоблення була аплікація, коли на одяг наклеювали або нашивали шматочки різних тканин, шкіри чи хутра.

У Середньовіччя з появою кроєного одягу стали використовувати гудзики, пряжки, тасьму, атласні стрічки та шнурки як оздоблення і засоби з'єднання різних частин одягу. В епоху пізнього Ренесансу було винайдено мереживо, яке стало популярним в Європі на кілька століть. Воно прикрашало коміри, манжети та вставки на одязі. Це мистецтво було широко розповсюджене, а майстри кожної країни створювали свої неповторні техніки. Виникли такі види мережива, як "валансьє", "шантильї", "аржантан", "бенш" і інші.

У цей період також стали використовувати гіпюр - матеріал, що складається зі з'єднаних фрагментів мережива, який використовували для створення різних деталей одягу. Наступним важливим етапом в історії мережива було винайдення машини для його виготовлення у 1837 році, що зробило його більш доступним. Так мереживо стало не лише предметом розкоші, але й звичайною прикрасою для одягу та білизни. У XVII - XIX століттях в одязі великого розкішу використовувалися багато декоративних елементів, зокрема, золото і срібло, тасьма, мереживо, квіти, гудзики, пряжки, рюші та банти.

У середині XVII століття відбувається народження стилю рококо, який завершує період бароко. Цей стиль стає популярним у британській архітектурі, живописі, декоративному мистецтві та моді. У моді XVII століття використовувалися шовкові тканини, оксамит, а також різноманітні оздоблення, такі як мереживо, жабо, та банти. У цей час британська мода набула натурального стилю, підкресленого природними формами та лініями фігури. Під впливом рококо орнаментация та колірна гамма тканин XVIII століття змінюються на більш ніжні та пастельні варіанти.

У XIX столітті став важливими елементами обробки чоловічого костюма мереживо та гудзики. Також відзначається строгість форм та чіткість ліній. У кінці XVIII століття британський національний стиль костюма перемагає, залишаючись вірним класичним традиціям. Протягом XIX століття мода продовжується, змінюючи оздоблення та фасони, але зберігаючи практичність і

строгий вигляд. Розширюється асортимент одягу, але виробництво стає більш масовим, що призводить до загального одноманіття [9].

Багато вчених, які досліджують історію моди та модного одягу, вказують на те, що розвиток моди і промисловості модного одягу в XIX-XX столітті був вплинутий соціальними змінами того часу. Вивчення в історії мистецтва та костюма показує, що промислова революція кінця XIX століття призвела до того, що люди стали активно подорожувати та взаємодіяти з іншими культурами. Це призвело до міжнародної та глобальної інтеграції моди та ринку модних товарів.

У 1904 році модельєр П. Пуаре відкрив свій власний Будинок моди, де він не лише створював естетично привабливі наряди, але й виробляв супутню продукцію, що відповідала його творчим уявленням. Ця концепція стала основою діяльності багатьох модних будинків і дизайнерських брендів сьогодення [9]. На початку XX століття кожен Будинок Високої Моди пропонував моделі, що відповідали загальному напрямку моди, і практично не відрізнялися за стилем один від одного. Водночас, у Європі 1910-х років, мода включала в себе велич і розкіш, але з впровадженням спорту та жіночої емансипації, жіночий одяг став більш простим і зручним.

Захоплення вишивкою та бісером в Європі знову стало актуальним у 1920-х роках після революційних подій 1917 року. Російські емігранти відіграли важливу роль у цьому процесі, розпочавши створювати вишитий одяг, який став популярним серед модних будинків. У цей період у Парижі був відкритий Будинок моди «Iteb», який спеціалізувався на вишивці бісером, а найбільш відомим став Будинок моди «Kitmir» [10].

Узагальнюючи, зміни в оздобленні та формі одягу на початку XX століття відбулися через розвиток промисловості та нових форм відпочинку та активностей, які вимагали зручного та функціонального одягу.

1.2 Сучасні тенденції в декоративному оздобленні одягу

Напрями у вуличній моді, що поєднуються зі світоглядом хіпі, відомих також як бітників, не залишалися осторонь у такого модного митця, як Yves Saint Laurent. У 1960 році він запропонував колекцію "Beatnik", яка була передовим рішенням і включала короткі шкіряні куртки, що носилися разом з в'язаними светрами та ботфортами.

Одяг хіпі мав унісексуальний характер і базувався на поєднанні етнічного та ковбойського стилю: розтріскані джинси, сорочки з індіанським орнаментом, плетені браслети. Елементи хіпі-одягу включали різноманітні стилі та аксесуари, такі як браслети з бісеру, бандани та маленькі круглі або квадратні кольорові окуляри, а також ювелірні вироби.

У 1967 році в Лондоні відбувся перший показ "моди хіпі". Офіційна мода зобов'язана "дітям квітів" за виникненням багатьох стилів, таких як етно, фолк, ретро, унісекс, дифузний стиль і, звичайно ж, джинсовий, який став одним з найпопулярніших у 1970-х роках. Дизайнер Луї Ферро наприкінці 1960-х років включив до своєї колекції джинси, прикрашені стразами. Пізніше інші відомі дизайнери також пропонували джинсовий одяг зі стразами і пастками. В сучасних колекціях джинсового одягу використовуються різноманітні методи оздоблення, такі як аплікації, вишивка, емблеми, орнаменти, фурнітура та різноманітні штучні ефекти на поверхні тканини.

У початку 1970-х років мода на хіпі 1960-х продовжувала залишатися популярною. У чоловічому одязі були популярні джинси та штани клош з різнокольорових або однотонних тканин з пониженою талією. Одяг чоловіків часто прикрашали краватки та тканини з військовими мотивами, різнокольорова вишивка та аплікації. Любителі офіційного стилю почали носити костюми-трійки в різних кольорах з широкими лацканами та штанами, що розширювалися до низу. До оздоблення використовувалися вишивка, клітинчасті тканини та навіть гіпюр та мереживо на святкових чоловічих сорочках [1].

Захоплення синтетичними тканинами, які з'явилися в той період, почало зникає, а на сторінках модних журналів все частіше можна було побачити вироби у фольклорному і етнічному стилі. Ці напрями, які включали елементи традиційного одягу різних народів світу, стали надзвичайно популярними в масовій моді 1970-х років. Ретро, романтизм, фольклор та циганські мотиви знайшли відображення в силуетах середини та кінця 1970-х років. Захоплення фольклорним стилем призвело до того, що стало модно носити одяг, виготовлений власноруч або доповнений вишивкою, апплікаціями та розшитий бісером.

Мода 1980-х років асоціювалася з виразом "too much" (занадто багато): занадто виразне, яскраве, провокаційне вбрання. У цей період у моду ввійшла відверта сексуальність у одязі, що демонструвалася за допомогою облягаючого одягу, міні-спідниць, лосин, відкритих декольте та блискучих тканин. Особливою популярністю користувалися вироби відомих фірм з впізнаваними стилями, таких як Chanel, Lacroix, Versace, Hugo Boss та Moschino. У середовищі підлітків у першій половині 1980-х років був популярний стиль "кежуал", коли одяг відомих фірм носили з навмисною недбалістю. Класичні моделі були запропоновані дизайнером Ів Сен-Лораном, який пропонував пальта з кашеміру, брючні костюми та знамениті смокінги.

Декоративне оздоблення одягу завжди було важливою складовою моди, відображаючи естетичні та культурні пріоритети суспільства на різних етапах історії. У сучасному світі ці тенденції постійно еволюціонують, віддзеркалюючи змінюючіся уявлення про красу, стиль і індивідуальність. Ось кілька ключових напрямків, які визначають сучасні тенденції в декоративному оздобленні одягу.

Однією з головних тенденцій в декоративному оздобленні одягу є використання інноваційних матеріалів і технологій. Нові текстильні композиції, які комбінують у собі наприклад, волокна, які мають властивості, такі як стійкість до забруднень, водовідштовхування або навіть електрофіксація, дозволяють створювати унікальні декоративні ефекти. Технології друку на

текстилі також постійно удосконалюються, що дозволяє втілювати найсміливіші дизайнерські ідеї.

Зростаюча увага до екології відображається і в декоративному оздобленні одягу. Сьогодні більше і більше дизайнерів віддають перевагу екологічно чистим матеріалам, таким як органічний бавовна, віскоза, відновлювані текстильні волокна і навіть використання вторинних ресурсів. Додатково, застосування екологічно чистих технологій в процесі друку і фарбування також стає все більш поширеним. Сучасна мода відзначається великою свободою в поєднанні різних стилів і культур. Це відображається і в декоративному оздобленні одягу, де можна побачити елементи етно-мотивів з різних куточків світу, поєднані з сучасними дизайнерськими рішеннями. Такий мікс стилів не лише додає унікальності одязі, але і сприяє культурному обміну та розумінню.

Однією з головних тенденцій в декоративному оздобленні одягу є підвищення популярності персоналізації. Люди все більше цінують унікальність і індивідуальність у своєму одязі, тому дизайнери пропонують різноманітні можливості для налаштування і персоналізації одягу. Це може бути ім'я або ініціали на виробі, вишивка замовленого малюнка, або навіть можливість власноруч вибрати деякі деталі дизайну.

Останнім часом рух ресайклінгу та вторинного використання виробів отримав значний імпульс, і це відбивається і на декоративному оздобленні одягу. Багато дизайнерів використовують відходи текстилю або вживаний одяг для створення нових, унікальних виробів. Це може бути за допомогою переробки, аплікацій, вишивки або інших технік, які надають вторинним матеріалам нове життя.

Сучасні тенденції в декоративному оздобленні одягу відображають сучасні уявлення про естетику, екологію, індивідуальність та культурний обмін. Інноваційні матеріали і технології, сполучені з персоналізацією та підвищеним

увагою до екології, створюють унікальні можливості для створення унікального, стильного і відповідного духу часу одягу.

Висновки до розділу 1

У сучасному світі декоративне оздоблення одягу відіграє ключову роль у визначенні модних тенденцій та вираженні індивідуальності. Загальний аналіз сучасних тенденцій у цій сфері вказує на кілька основних напрямків. Також ця тема буде дуже актуальна для вчителів образотворчого мистецтва та позакласних гуртків адже можна вивчати українську культуру , види оздоблень , види розписів. Можна клеїти або вирізати, малювати.

По-перше, використання інноваційних матеріалів і технологій в декоративному оздобленні дозволяє створювати унікальні ефекти і вражаючі дизайни. Це відкриває безмежні можливості для креативності та експериментів у модній індустрії. Адже існує багато видів оздоблення

По-друге, зростаюча увага до екологічних питань стимулює розвиток екологічно відповідних методів та матеріалів для декоративного оздоблення. Це сприяє створенню більш етичного та сталого підходу до моди.

По-третє, тенденція до міксування різних стилів і культур відкриває нові горизонти для дизайнерів та сприяє культурному обміну. Це відображається у використанні етно-мотивів, традиційних ремесел та культурних символів у декоративному оздобленні. За допомогою цього можна поглибити в українську культуру , стилі .

По-четверте, індивідуальність та персоналізація стають все більш важливими в сучасному споживчому суспільстві. Відкритість для персоналізованих деталей у декоративному оздобленні дозволяє кожному виразити свою унікальність та створити власний стиль.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА РОЩРОБКИ ДЕКОРАТИВНОГО ОЗДОБЛЕННЯ ОДЯГУ

2.1 Зародження ідеї декорування та розпису, пошук художньо-образного рішення

Унікальність у поєднанні сучасності та традиційності завжди відкриває шлях до нових творчих можливостей. Вирішивши створити образ, який втілює в собі сучасність та етнічність, було звернуто до українського розпису в етностилі, щоб втілити свою унікальну концепцію. Було переглянуто багато етнічних стилей та образів або скласти дійсно сучасний та зручний образ. Вибір джинсів та джинсовки як базового матеріалу для цього проекту був обґрунтований їхньою популярністю, актуальністю та універсальністю у модній індустрії [17].

Початкова ідея полягала в створенні основної композиції розпису на спині джинсовки, з подальшим розгортанням деталей на інших частинах одягу. Вибір саме спини як центрального елемента дозволив зосередитися на важливому і водночас залишити простір для творчості на інших деталях. Для вирішення питання про місце розташування основної композиції довелося перебрати декілька варіантів, проте вибір пав на те, щоб орнамент простягався вздовж всіх джинсів, створюючи гармонійний образ. Також ми вирішили доповнити образ футболкою і шопером та яких теж будуть відображаються деталі основної композиції. Так як ці речі теж є сучасними та базовими і добре доповнювали образ. Основною інспірацією для моєї роботи стали українські народні мотиви, а зокрема самчівський розпис та творчість відомих українських художників, серед яких Марія Приймаченко відігравала особливу роль. В їхніх роботах ми відчувала живу спадщину та багатство української культури, яка стала ключовим джерелом натхнення для цього проекту. Подивившись на ці твори, ми знайшла відгомін у власному творчому відображенні етнічних мотивів на джинсовому

полотні [19]. Хотілось зробити незвичайну та гарну роботу, передати в цьому образі українську культуру

Сполучивши сучасний тренд у моді з віковими традиціями українського народного мистецтва, було створено не лише одяг, а й втілила у життя образ, що мовить про злагодженість між минулим і сучасністю. Кожна риса, кожен візерунок на цій роботі несе в собі частинку історії та культурного спадку України, а водночас відображає сучасні тенденції у модній індустрії. Таким чином, цей етнічний розпис на джинсовій тканині став не лише виразом мого творчого бачення, а й символом злиття минулого та сьогодення, культурного розмаїття та модних інновацій. Цей проект не лише додає нові кольори в галерею моди, а й спонукає до відкриття і розуміння різноманіття світової культури через призму одягу та мистецтва.

2.2 Вибір одягу, особистості побудови композиції, пошук ідей в декорванні

Вибір одягу — це не лише прагнення задовольнити базову потребу в одязі, але й складний процес, що відображає наші уподобання, характер і навіть особистісні риси. У світі, де мода стала не лише засобом захисту від погодніх умов, але й виразом індивідуальності, вибір одягу стає значущим кроком у формуванні нашого образу. Побудова композиції в одязі — це мистецтво, що вимагає уважного розгляду кожної деталі. Як під час малювання картини або компонування музики, в одязі кожен елемент має своє місце та функцію. Відповідно до наших особистих уподобань та характеру, ми обираємо ті речі, які найбільше відповідають нашому внутрішньому світові та доповнюють нашу особистість. Шукаючи інспірацію для декорвання, ми можемо вдихатися з різних джерел: від природи та мистецтва до культурних традицій та сучасних тенденцій. Кожен з нас має власний стиль та підхід до декорвання, що відображає нашу унікальність та креативність [13].

Обираючи створення сучасного образу з українським розписом в етностилі, ми виходила з бажання поєднати традиційність з сучасністю в одному образі. Вибір джинсів та джинсовки як базового матеріалу для цього проекту був зумовлений їхньою актуальністю та відображенням сучасних модних тенденцій. Також для складення повноцінного образу було доданого футболку і щопер. Проте, намагаючись створити вишуканий образ, я враховувала не лише модність, але й значущість деталей, включаючи розташування основної композиції на спині джинсовки [13].

Ця робота по декоруванню джинсового одягу включала не лише створення основної композиції, але й відшукання гармонійних деталей, які доповнили б образ. Розглядаючи різноманітні варіанти та вибираючи народний український розпис як основу, ми звертались до культурної спадщини свого народу, вивчаючи традиційні розписи та роботи українських художників, таких як Марія Приймаченко та інших. Цей процес дозволив мені не лише втілити в життя ідеї, але й збагатити образ відчуттям культурної спадщини та історії [20].

Таким чином, ця робота стала не лише виразом сучасного підходу до моди, але й зустріччю із давніми традиціями та культурою мого народу. Через об'єднання сучасних елементів та традиційних мотивів українського розпису, було створила унікальний образ, що несе в собі дух минулого та сучасності, і відображає мою особистість, творчість та погляд на світ. Вибір одягу, побудова композиції та пошук ідей в декоруванні — це процеси, що не лише відображають нашу індивідуальність, але й надають нам можливість виразити себе та свій світогляд через одяг. Вони дозволяють нам стати творцями власного образу, який неповторний та виразний, як сама наша особистість.

Розробка та виготовлення декоративних елементів одягу — це творчий процес, що вимагає уваги до деталей та вміння поєднувати різні матеріали та техніки для створення вишуканих образів. Алгоритм виконання подібних робіт може включати кілька етапів, починаючи від концептуалізації ідеї та закінчуючи остаточною обробкою та пришиванням на одяг.

Перший етап полягає у створенні концепції. Це включає в себе визначення стилю, кольорів, форми та матеріалів, які будуть використовуватися для декорування одягу. У цьому етапі важливо враховувати індивідуальність та уподобання майбутнього виробу, а також взаємодію з основним матеріалом одягу. Другий етап — це планування дизайну та вибір матеріалів. На цьому етапі визначається, які саме декоративні елементи будуть виготовлені та як вони будуть розташовані на одязі. Також обираються матеріали, які найкраще підходять для реалізації задуманого дизайну [11].

Третій етап — це виготовлення декоративних елементів. Це може включати в себе вирізання, вишивку, розпис, аплікацію чи будь-які інші ручні або машинні техніки роботи з матеріалами. У цьому етапі важливо дотримуватися вибраного дизайну та забезпечити високу якість виготовлення декоративних елементів.

Четвертий етап — заключний. Він включає в себе закріплення декоративних елементів на одязі. Це може бути здійснене за допомогою шиття, клею або будь-якої іншої техніки, залежно від вибраного матеріалу та його призначення. Розробка та виготовлення декоративних елементів одягу — це процес, що потребує творчості, уваги до деталей та вміння працювати з різними матеріалами та техніками. Кожен етап вимагає відданості та професіоналізму, але результат — унікальний та вишуканий декор, який надає одязі особливого шарму та виражає індивідуальність його власника [17].

Отже, ми досліджували теми вибору одягу, побудови композиції, пошуку ідей в декоруванні та розробки та виготовлення декоративних елементів одягу. Ці аспекти взаємопов'язані і доповнюють один одного, створюючи унікальний образ індивідуальності через одяг.

Вибір одягу є особистим процесом, який відображає наші уподобання, стиль та характер. Побудова композиції в одязі вимагає уваги до деталей та здатності вибрати та поєднувати різні елементи так, щоб створити гармонійний

образ. Пошук ідей в декоруванні дозволяє нам експериментувати з різними матеріалами та техніками, щоб створити унікальні декоративні елементи. На джинсовці був головний розпис який складався з дуже цікавою композиції звірів та квітів, на футболці було зображено «Фантастичне левеня» на джинсах упродовж довжини просувається квітучий реп'яшок. Також на передньому кармані джинсовки ми додали маленький реп'яшок, а на шопері зображені чарівні пташки.

Розробка та виготовлення декоративних елементів одягу — це творчий процес, який вимагає уваги до деталей та майстерності в роботі з різними матеріалами та техніками. Кожен етап цього процесу є важливим для створення кінцевого продукту, який відображає нашу індивідуальність та стиль.

Отже, через ці аспекти ми можемо виразити себе та свою унікальність через одяг, надаючи йому особистість та стиль. Весь цей процес — це не лише творчий виклик, а й можливість показати світу, хто ми є через наші образи.

Ця робота не тільки дозволяє розвивати творчість та професійні навички учнів, але й сприяє формуванню їхньої особистості та розвитку ключових якостей, необхідних у сучасному світі.

По-перше, робота з декоративним оздобленням одягу сприяє розвитку творчих здібностей. Учні, займаючись процесом створення унікальних оздоблень, мають можливість розкрити свій потенціал та виразити власний стиль. Цей творчий процес дозволяє їм розвивати уяву, витримку та вміння працювати з різноманітними матеріалами.

По-друге, робота над декоративним оздобленням сприяє вихованню естетичного смаку. Учні вивчають різноманітні художні стилі та техніки, що допомагає їм розрізняти та оцінювати художні цінності. Це формує в них здатність розуміти та цінувати красу, що є важливою якістю в сучасному суспільстві.

По-третє, робота з декоративним оздобленням одягу сприяє розвитку практичних навичок. Учні вивчають та вдосконалюють техніки обробки різних матеріалів, що може бути корисним як у їхній майбутній кар'єрі в області дизайну, так і у повсякденному житті.

По-четверте, робота над декоративним оздобленням одягу сприяє формуванню відповідального ставлення до процесу праці. Учні вчаться дотримуватися технологічних процесів, бути уважними та акуратними, що є важливими навичками в будь-якій сфері діяльності.

Висновки до розділу 2

У цьому розділі ми детально розглянули практичний аспект розробки та виготовлення декоративних елементів для одягу. Від початкового етапу ідеї до фінального процесу закріплення декору на одязі кожен крок виявився важливим для створення якісного та естетичного виробу. Ми переглянули та пропрацювали багато композиційних та різнокольорових ескізів .

Початкова стадія, включаючи вибір концепції та дизайну, виявилася ключовою для успішного результату. Планування деталей та вибір матеріалів забезпечили основу для подальшої роботи. Під час виготовлення декоративних елементів ми використовували різноманітні техніки та фарби які спеціально були підібрані бід тип тканини аби зробити якісну роботу.

Остаточний етап, закріплення декоративних елементів на одязі, вимагав точності та професійності. Це було важливою фінальною стадією, яка вплинула на загальний вигляд та якість виробу.

Отже, практична частина розробки декоративного оздоблення одягу показала, що цей процес є складним та творчим завданням, яке вимагає не лише майстерності в роботі з матеріалами та техніками, але й уваги до деталей та індивідуального підходу до кожного проекту. Результатом такої роботи стають унікальні та естетично привабливі вироби, які не лише додають краси та стилю, але й виражають індивідуальність та творчий підхід до моди. Ми отримали

дійсно сучасний та стильни образ з етнічним розписом який складається з джинсовки, джинсів, футболки та шопера. Підібрали під кожний виріб окремі композиції але які добре поєднуються між собою стилем , деталями та кольоровою гамою .

ВИСНОВКИ

У цій кваліфікаційній роботі ми розглянули процес розробки декоративного оздоблення одягу з різних перспектив. Вивчаючи теми вибору одягу, побудови композиції, пошуку ідей в декорванні та практичні аспекти розробки декоративних елементів, ми зрозуміли, що створення унікального та естетичного виробу вимагає багатоуважного підходу та креативності. Також ми вияснили що цю тему можна використовувати в позашкільних гуртках або на уроках образотворчого мистецтва . Це буде цікавим досвідом , адже є дуже багато варіантів оздоблення. Ознайомились з видами оздоблення , поглибилися в українську культуру загалом в розписи .

Вибір одягу є важливим аспектом, який відображає нашу індивідуальність та стиль. Побудова композиції включає в себе уважний аналіз кожної деталі, щоб створити гармонійний образ. Пошук ідей в декорванні дозволяє нам експериментувати з різними матеріалами та техніками, щоб створити унікальні декоративні елементи. А саме підібрали сучасний та актуальний одяг який дуже добре поєднується з етнічними розписами.

Практична частина розробки декоративного оздоблення одягу виявилася цікавим та творчим процесом, який вимагає майстерності та уваги до деталей. Від початкового етапу планування до закріплення декору на одязі кожен крок виявився важливим для успішного результату. Процес розробки декоративного оздоблення одягу є не лише технічним завданням, але й творчим викликом, що вимагає уваги до деталей, креативності та вміння поєднувати різні елементи. Вибір одягу відображає наші уподобання та індивідуальний стиль, тоді як побудова композиції та пошук ідей в декорванні дозволяють нам створити унікальний образ.

Практична частина роботи виявилася стимулюючим відкриттям, де кожен крок від концепції до фінального вигляду декору вимагав уважності та професіоналізму. В процесі розробки декоративного оздоблення ми

використовували різні техніки та матеріали, щоб надати виробу унікальності та виразності.

Таким чином, розробка декоративного оздоблення одягу є важливим етапом у створенні модного образу, який відображає нашу індивідуальність та творчість. Ця кваліфікаційна робота надала нам можливість глибше зрозуміти та вивчити всі аспекти цього процесу, а також розвинути навички, необхідні для успішного втілення ідей в реальність. Тепер ми готові до подальших творчих викликів у галузі моди та дизайну. Більшого поглиблення в культуру та українських стилів.

Отже, розробка декоративного оздоблення одягу є складним та захоплюючим процесом, який дозволяє нам виразити свою індивідуальність та креативність через моду. Ця кваліфікаційна робота допомогла нам краще зрозуміти та оцінити всі аспекти цього процесу, а також виробити навички, необхідні для успішної розробки декоративного оздоблення одягу. Було вивчено та пропрацьовано багато цікавих варіантів для створення гарного сучасного образу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Батрак, В. С. "Дослідження елементів національного орнаменту в повсякденному одязі кримських татар 40-х років ХХ ст." *Наукові розробки молоді на сучасному етапі*. Київський національний університет технологій та дизайну, 2017.
2. Волошина, А. М., and Т. І. Ніколаєва. "Вдосконалення конструктивних особливостей та пластики форми костюма на основі вивчення етнічних традицій оздоблення та орнаментациі одягу індіанців Північної Америки." *Наукові розробки молоді на сучасному етапі*. КНУТД, 2016.
3. Головніна М.В., Михайлець В.М., Ямпольська А.М. Сучасне оздоблення одягу. Київ: Техніка, 1977. 152 с.
4. Єжова, О. В., et al. "Український етнічний стиль в сучасному дизайні одягу." *Дизайн, візуальне мистецтво та творчість: сучасні тенденції та технології*. Запорізький національний університет, 2022.
5. Колосніченко М.В., Пашкевич К.Л. Мода і одяг. Основи проектування та виробництва одягу: навч. посіб. Київ: ПП НВЦ «Профі», 2018. 238 с.
6. Колосніченко О.В. Формоутворення одягу спеціального призначення як об'єкта дизайн-діяльності: монографія. Київ: КНУТД, 2018. 420 с.
7. Корницька, Л. А. "Формування навичок дослідницької етнографічної діяльності майбутніх інженерів-педагогів швейного профілю." (2007).
8. Кротова Т.Ф. Класичний костюм в європейській моді ХІХ – початку ХХІ століття: еволюція форм і художньо-стильових особливостей: монографія. Львів: ЛігаПрес, 2014. 308 с
9. Лагода О.М. Художньо-образні особливості костюма в дизайні одягу кінця ХХ століття: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистец.: 17.00.07. Харків, 2007. 20 с.
10. Лагода О.М. Художньо-образні особливості костюма в дизайні одягу кінця ХХ століття: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистец.: 17.00.07. Харків, 2007. 20 с

11. Порхун Т. С. Модні тенденції субкультур: бітники та хіпі. Культура України. Серія: Культурологія. 2018. Вип. 60. С. 116-124
12. Цзянсінь Лю. Декоративне оздоблення в дизайні одягу: художні засоби, інноваційні технології : дис. ... д-ра філософії : спеціальність 022 Дизайн ; наук. кер. К. Л. Пашкевич ; КНУТД. Київ, 2021. 348 с.
13. Чупріна Н.В. Етапи та критерії формування індустрії моди. Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. 2014. №32. С.348-357.
14. Чупріна Н.В. Система моди ХХ – початку ХХІ століття: проектні практики та чинники функціонування (європейський та український контексти): монографія. Київ: КНУТД, 2019. 476 с.
15. Чупріна Н.В. Критерії зародження індустрії модного одягу в часи "Belle Epoque". Мистецтвознавчі записки. 2014. Вип. 25. С. 273-281.
16. Чупріна, Наталія, et al. "Традиційна вишивка як інноваційний засіб декорування костюма." *Актуальні проблеми сучасного дизайну*. Київський національний університет технологій та дизайну, 2021.
17. Чупріна, Наталія, and Ольга Терещенко. "Рукотворність української вишивки як основа етнічних тенденцій в сучасному дизайні одягу." *Гагенмейстерські читання (до 135-річчя від Дня народження Володимира Гагенмейстера)*. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022.
18. Щербань Л.О., Костогриз Ю.О., Керсновська В.В., Кривенька Н.В., Іваницька В.О. Інноваційні технології дизайн-проектування сучасного одягу. Технології та дизайн. 2018. № 1 (26).
19. Kawamura Y. Fashionology: An Introduction to Fashion Studies. New York: Berg, 2005. 177 p
20. Seymour S. Fashionable Technology. The Intersection of Design, Fashion, Science, and Technology. Wien: Springer-Verlag, 2008. 249

ДОДАТКИ

Додаток А

Рис.1 Лляна рубашка з етнічним оздобленням

Рис.2. Мережево для декоративного оздоблення одягу

Рис.3.Оздоблення одягу вишивкою в етнічному стилі

Рис.5.Оздоблення одягу у хіпі , найбільша популярність 1960-70 роках

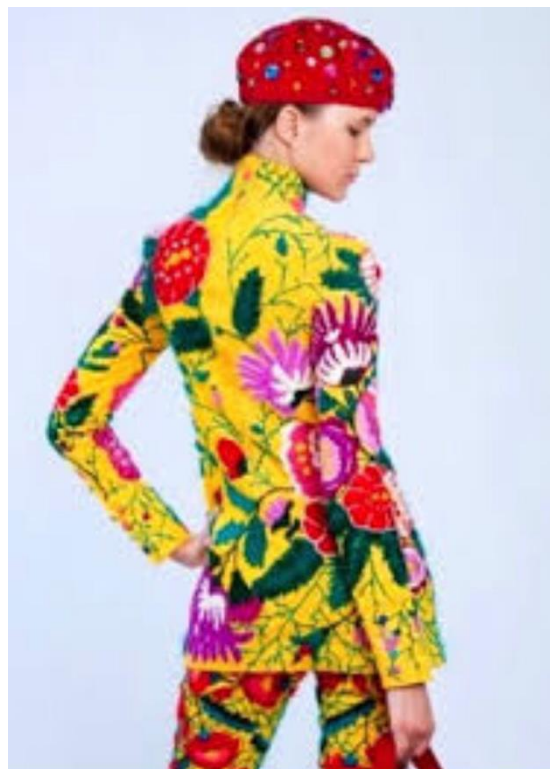

Рис.6.Етнічне оздоблення класичного образу

Рис.7.Ольга Машевська спідниця оздоблена савчиським розписом

Рис.8.Оздоблення тканини квітковою вишивкою

Рис.9.Марія Приймаченко «Дарую тобі, Києве, поліські квіти і ясне сонце»
1982р

Рис.10.Марія Приймаченко «Лев» 1947р

Додаток Б

Рис.1 Пошуки варіантів оздоблення

Рис.2 Пошуки композиції для розпису основного елемента одягу джинсовки

.4Рис.3 Кінцеві композиції та пошуки

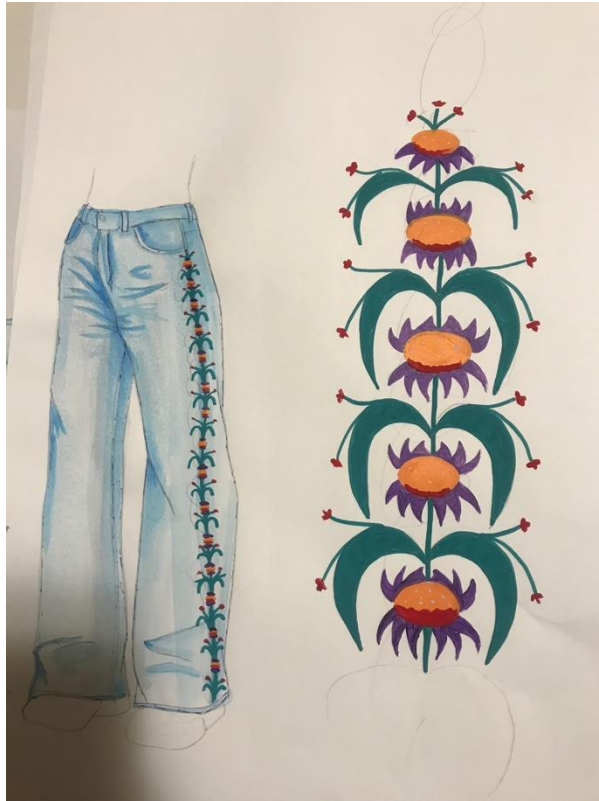

Рис.4 Композиція на джинси «Квітучій реп'яшок»

Рис.5 Композиція на футболку «Левеня»

Рис.5 Загальний образ образ в оригіналі

Рис.6.7 Оригінали розпису джинсів та футболки

Рис.8 Розпис кармана на джинсовці